

R A A D S I N F O R M A T I E B R I E F
De leden van de Raad
Postbus 200
2920 AE Krimpen aan den IJssel

Datum: 14 maart 2023
Zaaknummer:
Team:
Contactpersoon: Bestuurssecretariaat
Uw brief van:
Onderwerp: Geval van oplichting

Beste leden van de raad,

Onze gemeente is in december 2022 slachtoffer geworden van een geval van oplichting. In deze brief verstrekken wij u informatie over waar wij mee zijn geconfronteerd en wat wij in reactie daarop hebben ondernomen.

Vals voorwendsel

Een criminele organisatie heeft uit naam van een van onze directieleden aan een medewerker van de gemeente e-mailberichten gezonden met het verzoek om betaling van bij de e-mail gevoegde valse facturen.

Op die wijze is een bedrag van € 176.040,- aan betalingen onverschuldigd op buitenlandse bankrekeningen overgemaakt.

Ondernomen acties

Direct nadat onze directie kennis heeft genomen van deze oplichting, heeft zij ons ervan in kennis gesteld. Diezelfde dag hebben wij de fractievoorzitters van uw raad op de hoogte gebracht.

Ook op die dag heeft de gemeente aangifte gedaan bij de politie. Voorts hebben wij onze accountant geraadpleegd, alsook contact opgenomen met de accounthouder van de Bank Nederlandse Gemeenten, onze huisbankier.

Inschakeling Hoffmann

Dit alles resulteerde in een opdracht aan Hoffmann Bedrijfsrecherche om een reconstructie uit te voeren van het gehele proces met betrekking tot de uitgevoerde betalingen. Hoffmann heeft inmiddels rapport uitgebracht en daarin de gevraagde reconstructie beschreven. U treft het rapport hierbij aan.

Tevens heeft Hoffmann in onze opdracht een risico-inventarisatie (audit) uitgevoerd. Ook dit rapport treft u hierbij, zij het onder geheimhouding. Het is namelijk in het belang van de gemeente dat nu geen inzicht wordt gegeven in de wijze van uitvoering van het betalingsproces.

Geen interne fraude

Overall wordt in de rapportage geconcludeerd, dat er geen betrokkenheid bestaat van medewerkers van de gemeente bij de onderzochte frauduleuze handelingen. Uitgesloten wordt dat medewerkers enige dadergerichte betrokkenheid hebben bij deze fraude.

Er is sprake van externe, georganiseerde criminaliteit.

Claim bij verzekering

De gemeente heeft een fraudeverzekering. Wij hebben de schade bij de verzekeraar gedeponeed.

De stand van zaken daarvan is, dat de verzekeraar ons een set aan vragen heeft voorgelegd. Die zullen we beantwoorden met gebruikmaking van de Hoffmannrapportage over de reconstructie van het proces.

Te leren lessen

Uit wat misgegaan is trekken wij twee lessen.

In de eerste plaats moeten we de risicobewustheid voor fraude in onze organisatie een extra impuls geven en verder aanscherpen. Overheidsorganisaties worden op tal van manieren 'belaagd' en fraude kan diverse vormen aannemen en plotseling toeslaan. Er is en wordt al veel gedaan om ons hiertegen te wapenen. Alhoewel we in samenwerking met GR IJsselgemeenten al een programma hebben lopen om alertheid op phishing te verhogen, moeten we nu constateren dat dit nog niet toereikend is gebleken. Maar door een extra training willen wij hiertegen een nieuwe dam opwerpen.

In de tweede plaats moeten we het kritisch vermogen binnen het proces van betalen vergroten. Daarvoor hebben wij inmiddels een externe kracht aangesteld, die zorgvuldig en in samenspraak met allen die bij betaling een rol hebben, het proces tegen het licht houdt en aanscherpingen doorvoert. Ook hebben wij onze accountant gevraagd om te beoordelen of er aan de hand van de Hoffmann rapportage aanvullende maatregelen nodig zijn.

Onze reflectie

Het bezwaart ons in hoge mate dat wij als gemeente slachtoffer zijn geworden van externe criminaliteit en dat daarmee een aanzienlijke som geld verloren ging. Er is sprake van een plotselinge en doortrapte aanval, die door menselijke falen – in de vorm van tekortschietende alertheid – niet is onderschept.

Het behoeft geen betoog dat dit ook in onze organisatie, wel in het bijzonder bij hen die een rol spelen in het betalingsproces, een grote impact heeft. Er bestaat verbazing over hoe dit kon geschieden. En tegelijk is er een beslist voornemen om dit voorgoed te voorkomen.

Ons past een welgemeende verontschuldiging jegens uw raad.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,

De secretaris,

De burgemeester,

mr. A. Boele

J.J. Luteijn

Bijlage 1: Rapport Hoffman, reconstructie proces

Bijlage 2: Rapport Hoffmann, audit (onder geheimhouding overlegd aan de gemeenteraad)